Міністерство освіти і науки України Донбаська державна машинобудівна академія

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до лабораторних робіт з дисципліни «Комп'ютерні мережі» для студентів галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» (практикум з моделювання)

> Затверждено на засіданні кафедри АВП Протокол № 1 від "01" вересня 2020 року

Краматорськ 2020

Методичні вказівки до лабораторних робіт з дисципліни «Комп'ютерні мережі» для студентів галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія» (практикум з моделювання) / Укл.: О.В. Суботін. – Краматорськ : ДДМА. – 2020. – 42 с.

Вказівки підготовлено відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності «Комп'ютерна інженерія» освітньо-професійної програми «Комп'ютерні системи та мережі». Лабораторні роботи мають за мету отримання навичків розробки та дослідження локальних та офісних комп'ютерних мереж з застосуванням спеціального програмного забезпечення. Використано програмне забезпечення з вільною ліцензією NetCracker Professional. Подано основи роботи та приклади виконання завдань з розробки та дослідження мереж різного типу.

Укладач:

О.В. Суботін, доцент.

Відповідальний за випуск:

О.В. Суботін, доцент.

3MICT

Вступ	3
Лабораторна робота №1. Введення в NetCracker Professional	4
Лабораторна робота №2. Використання анімації	8
Лабораторна робота №3. Створення власного проекту	
NetCracker Professional	13
Лабораторна робота №4. Створення багаторівневого проекту	19
Лабораторна робота №5. Використання статистики	26
Лабораторна робота №6. Налаштування бази даних і пошук у ній	31
Лабораторна робота №7. Використання Автопошуку	38
Література	42

ВСТУП

Галузь комп'ютерних технологій швидко розвивається. Це вимагає базових знань про принципи побудови комп'ютерних систем та мереж, обчислювальних мереж, розуміння особливостей традиційних і перспективних технологій локальних і глобальних систем комунікацій, вивчення способів створення і керування корпоративними мережами, вивчення методів аналізу і синтезу інформаційних потоків в обчислювальних мережах.

Мета дисципліни – вивчення архітектури інформаційних мереж, ресурсів інформаційних мереж та особливостей їх проектування, освоєння базових технологій мереж; освоєння протоколів і стандартів обміну інформацією в комп'ютерних системах на базі локальних та корпоративних мереж, отримати навички розробки та обслуговування комп'ютерних мереж, налаштування мережного обладнання, моделювання роботи мережі в цілому та її окремих вузлів за допомогою сучасних програмних симуляторів.

Завдання дисципліни на основі вимог Освітньо-професійної програми «Комп'ютерні системи та мережі» підготовки бакалаврів за спеціальністю "Комп'ютерна інженерія" полягає у формуванні здатностей (*meopemuчні*, когнітивні та практичні) студентів до:

 – засвоєння принципів формування потоків інформації в комп'ютерних мережах та системах, їх моделювання;

- застосування програмних та апаратних засобів комп'ютерних мереж;

- застосування методів проектування комп'ютерних систем та мереж;

 побудови та моделювання комп'ютерних мереж в спеціалізованому програмному забезпеченні;

– проектування корпоративних та локальних комп'ютерних мереж;

обчислення та характеристики основних показників комп'ютерних мереж;

розробки необхідної технічної документації.

Виконання лабораторних робіт з дисципліни сприяє розвитку критичного мислення, вчить визначати, будувати й оцінювати комп'ютерні мережі, виявляти невідповідності і помилки в допущеннях та обмеженнях, розвиває креативність у мисленні при створенні проекту мережі та її дослідженні.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №1. Введення в NetCracker Professional

Тема: «Введення в NetCracker Professional»

Мета: - познайомитися с графічним інтерфейсом користувача, визначити всі елементи головного вікна програми NetCracker Professional's; - дізнатися, як отримати доступ до інструментів і режимам

Хід виконання роботи

1. Запускаємо програму NetCracker;

2. Відкриваємо файл NetCracker Professional (.NET), відкриваємо приклад Techno.net (див. рис. 1);

Рисунок 1 – Приклад Techno.net

3. Розмісщаємо вікно сайту всередині робочої області, клацнувши на кнопці максимізації вікна сайту;

4. Пролістнув Device browser і знаходимо список Routers and bridges (маршрутизатори і мости);

5. Розкриваємо список Backbone routers, потім розкриваємо список пристроїв, вироблених Cisco Systems. Отримуємо доступ до бібліотеки пристроїв виробництва Cisco;

6. Для вибору конкретного пристрою клацаємо на Cisco 7010 (див. рис.2). Звертаємо увагу, що в панелі відображатимуться пристрої обраної категорії;

7. Гортаємо список Device browser вниз до тих пір, поки не знаходимо список адаптерів для локальних мереж (LAN adapters). Розгортаємо LAN adapters, потім список Ethernet і клацнув на папці 3Com Corp;

Cisco 12004		
	Свойства: Cisco 7010	×
		~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~~
	Management Support	Appearance Ardware
Cisco 7010	June 20 Protocols	Ports Dassis
	General 🗿 Telec	om 🔛 Notes
Cisco 7120-AE3	News	
	Name	
Cisco 7120-E3	Cisco /010	
Cisco 7120-SMI3	Model	
Cisco 7120-T3	Cisco 7010	
<	Vendor	
Projec 🔃 Devi 👫 😋	Cisco Systems http:	://www.cisco.com
	Description Catal	log Number
	Router A CHA	AS-7010=
	Targ	et Environment
	Edg	e, LAN, LAN backbone
Cisco 7010 CT3IP-20	Conf	iguration
	V Mod	dular
	1	
CX-EIP6 CX-FEIP-1FX		
CX-VIP-2FE Router		
Processor		074943
		Справка

Рисунок 2 – Властивості Сіясо 7010

8. Клацаємо на зображенні пристрою Fast EtherLink 10/100 PCI (див. рис. 3) в панелі зображень;

Рисунок 3 - Пристрій Fast EtherLink 10/100 PCI

9. Знаходимо панель інструментів Database (див. рис. 4), яка містить великі кнопки з іконками.

Рисунок 4 – Панель інструментів

10. На панелі База даних обрав кнопку Details (див.рис. 5).

11. Змінюємо режим Database browser, перемістившись в Database toolbar і в випадаючому списку обрав Vendors;

12. Знаходимо і виділяємо Fast EtherLink 10/100 PCI в Device browser, розкриваючи списки в зазначеному порядку (Path: 3 Com Corp. > LAN adapters>Ethernet). В панелі зображень гортаємо список вниз і знаходимо Fast Ethernet 10/100 PCI;

13. Звертаємо увагу на 3 закладки внизу панелі зображень. Клацнув на закладці недавно використовувавшихся елементів (Recently Used) в панелі зображень;

14. Для отримання загальної інформації, поміщаємо курсор миші на об'єкт, затримуємо його ненадовго і побачив, підказку. Додаткову інформацію можна почути, використовуючи команду Say. щоб скористуватися цією командою, клацаємо правою кнопкою миші на пристрої для того, щоб відобразити контектсне меню (див. рис. 6);

Рисунок 5 – Альтернативний вид панелі інструментів

15. Для того щоб побачити, які зв'язку використовуються для з'єднання з пристроєм, обираємо команду Media Colors з меню View menu (див. рису.7).

16. Можна отримати інформацію про всю мережі, використовуючи звіти (див.рис. 8).

Media Colors		×
Coaxial cable	Multiwire	OK Cancel

I.	Tool	s <u>W</u> indow	<u>H</u> elp		
ŀ		Reports	>	Bill of Materials	
		IP Planner		Device Summary	
		HTML Export Graphic Expo	rt	Workstations Servers	
		Default Layou	ıt	Hubs	
		Options		Switches	
	_			Routers/Bridges	
				Network Devices Stat	istics
				Wizard	Ctrl+Shift+W

Рисунок 8 – Меню звітів

Висновок: в лабораторній роботі треба познайомитись з графічним інтерфейсом користувача, визначили всі елементи головного вікна програми NetCracker Professional's і дізналися, як отримати доступ до інструментів і режимів.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №2. Використання анімації

Тема: «Використання анімації»

Мета: навчитися використовувати анімаційні і презентаційні можливості NetCracker

Хід виконання роботи

1. Відкриваємо проект Router.net (див. рис.1);

Рисунок 1 – Проект Router.net

- 2. Запускаємо анімацію (див. рис.2);
- 3. Вмикаємо настройку анімації (див. рис.3) за допомогою:
  - інтенсивності пакетів (кількість, більше чи менше);
  - швидкості пакетів (повільна або швидка);
  - розміру пакетів (маленький або великий)

Рисунок 2 – Панель запуску анімації

	Ciscol 7000
пΙ	Animation setup ×
	🍇 Packets 🖓 Calls
	Packet intensity
-	less January more more
sa	Packet speed
	siower (1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.1.
	Packet size bioger
	Auto apply Advanced
	ОК Отмена Справка

Рисунок 3 – Меню настройки анімації

- 4. Перейдемо до розділу Math Lab, де так само протікають процеси (див. рис.4);
- 5. Робимо обрив зв'язку (див. рис 5) з допомогти інструменту Break / Restore;

Рисунок 4 – Процеси в блоці Math Lab

Рисунок 5 – Розрив зв'язку

Можна помітити, як даний пристрій початок показувати червоний об'єкт поверх себе, а також всі пакети, що йдуть через нього, припинили свій рух і зникли, також і пристрої, які проходили через даний пристрій теж припинили роботу.

6. Перевірка протоколу маршрутизації та їх налаштування (відновлення):

– для початку відкриємо модуль налаштувань (див. рис 6) протоколів маршрутизації;

Model	Settings ×
General Simulation Frotocols	
TCP/IP RIP IPX/SPX RIP DECNet Phas DNA routing AppleTalk Ph AURP YNC PID Second Control >	
	ОК Отмена Справка

Рисунок 6 – Модуль налаштувань протоколів анімації

– далі виробляємо відновлення за допомогою Break / Restore, клікнувши лівою ЛКП на виведений з ладу елемент Сіsco 7000 (5) (див. рис.7).

Рисунок 7 – Передача пакетів

7. Отримання інформації:

 для отримання інформації наведемо курсор на необхідну область або пакет, пристрій і почекаємо, з'явилося віконце з короткою інформацією, також можна натиснути ПКМ для і використовувати функцію Say (див. рис.8);

Рисунок 8 – Контекстне меню

8. Відображення і налаштування пакетів та пристроїв:

– натиснувши ПКМ по влаштуванню, можна подивитися властивості пакетів, що йдуть через нього, за допомогою команди Properties (див. рис.9);

	Свойства: Packet	×
General		- 1
Property Application Size Source Destination Network protocol Carrier protocol	Value Small interLAN traffic 588 bytes Gym Biology Lab TCP/IP PPP/HDLC	
<		>
	ОК Отмена Спр	авка

Рисунок 9 – Властивості пакетів

– для того щоб перейменувати пристрій клацаємо по ньому ПКМ і вибираємо команду Properties, далі у відкритому вікні властивостей, перейменуємо будівлю GYM в DSEA (див. рис.10)

Рисунок 10 – Перейменована будівля

Висновок: отримали навички з використання анімації і застосовувати презентаційні можливості NetCracker.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА №3. Створення власного проекту NetCracker Professional

Тема: «Створення власного проекту NetCracker Professional»

Мета: - навчитися створювати проект NetCracker Professional; насичувати модель мережі приладами;

- з'єднувати прилади після установки комунікаційних приладів;
- аннотувати проект для підвищення інформативності

Виконання роботи:

1. Створити новий проект і відкрити розділ пристроїв Bay Networks (див. рис.1);

Рисунок 1 – Розділ пристроїв Bay Networks

2. Перенесення комутатора в робочу область:

- обираємо пристрій Lattice Switch model number 28104 в списку пристроїв в нижній частині екрана і перемістимо його на робочу область;

- збільшимо зображення пристрою. Знімаємо виділення з пристрою, натиснувши в робочій області;

- для збільшення розміру напису назви пристрою, для клацаэмо правою кнопкою миші на назві і в контекстному меню обираємо пункт Properties

Треба збільшити розмір шрифту до 26. Змінимо розмір напису за допомогою миші як на рис.2.

Рисунок 2 - Пристрій Lattice Switch model number 28104

3. Розміщення робочих станцій на проекті:

- знаходимо об'єкт LAN workstations і всередині цієї папки Клацаємо Digital Equipment;

- обираємо Alpha Station 200 4/166 (див. рис.3) і переносимо її на робочу область. Збільшуємо масштаб робочої станції і розмір шрифту підпису;

Рисунок 3 - Alpha Station 200 4/166

- розгорнемо гілку РС всередині LAN workstations. Знаходимо папку ІВМ і клацаємо на ній. Обираємо Aptiva C Series зі списку комп'ютерів. Переміщуємо її на робочу область, збільшуємо розмір шрифту підпису

В результаті отримуємо систему як на рис.4.

4/166

Рисунок 4 - Система ком'ютерів

4. Встановлення мережевої карти в кожен пристрій (3 шт.):

- у розділі пристроїі знаходимо LAN adapters (мережеві карти) в списку пристроїв, розгортаємо цей список. Знаходимо і розгортаємо Ethernet, потім клацаємо на папці ЗСОМ Согр (див. рис.5);

Рисунок 5 – Структура папок

- серед зображень пристроїв знаходимо Fast EtherLink 10/100 PCI card, виділяємо її та перетягуємо на зображення Alpha Station 200 4/166, потім відпускаємо кнопку миші (в момент, коли курсор перетвориться на знак (+)). Знову обираємо ту ж карту і перетягуємо її на Aptiva C Series workstation (див. рис.6)

Рисунок 6 - Aptiva C Series workstation

5. Під'єднуємо пристрої до комутатора:

- у головній панелі інструментів обираємо кнопку;

- поміщаємо курсор на alpha station і клацаємо на ній, потім поміщаємо курсор на комутатор і клацаємо на ньому і натискаємо Link;

- теж саме робимо з на Aptiva C Series і в сумі отримаємо результат як на рис. 7

Рисунок 7 – Результат з'єднань

6. Перевірка з'єднання;

Жовтий колір вказує на те, що в якості сполучних ліній використовується оптоволоконний кабель, якщо ж колір ліній червоний відкриваємо вікно Legends, і дивимося відповідний розділ як на рис. 8.

Legends		x
Packet shapes		
ATM <u>C</u> ell	LAN <u>P</u> acket	
a Dial Up <u>S</u> ession		

Рисунок 8 – Розділ Legends

- 7. Установлення профілів трафіку між робочими станціями:
- клацаємо на кнопці 🏥

- клацаємо лівою кнопкою на Alpha workstation, потім на IBM workstation.

Для того, щоб вказати, інтенсивність трафіку між даними станціями буде відповідати роботі в малому офісі. Клацаємо на Small office в списку вікна Profiles.

Натискаємо кнопку Assign для того, щоб призначити інтенсивність трафіку і закриваємо діалог.

Повторюємо, але тепер клацаємо в першу чергу на IBM, а потім на Alpha workstation (див. рис.9).

Рисунок 9 - Установлення профілів трафіку між робочими станціями

8. Перевірка трафіку, запуск анімації;

Натискаємо кнопку Start. Через комутатор від одного пристрою до другого перебігають пакети як показано на рис. 10.

Рисунок – 10 Переходи пакетів

9. Налаштування мережі;

Внесемо зміни (див. рис.11):

- зміна інтенсивності пакетів;
- збільшення швидкості руху пакетів;
- збільшення зображення пакетів

Animation setup	×
🍇 Packets 🖓 Calls	
less Packet intensity more	
Packet speed	
smaller Packet size bigger	
Advanced Advanced	
ОК Отмена Справи	ca

Рисунок 11 – Меню змін налаштувань анімації

- далі переглянемо результат прийняття змін (див. рис.12)

Рисунок 12 – Зміна в передачі пакетів

10.3міна Background:

- правим клацанням в вільному місці викликаємо контекстне меню і обираємо команду Site Setup. Клацаємо вкладку Background, після клацаємо на Map checkbox (встановлюємо в ньому пташку). Використовуючи кнопку Browse, обираємо потрібну карту (див. рис.13).

Рисунок 13 – Карта на фоні мережі

- далі в меню Global обираємо команду Data flow і в даному вікні буде показано обидва профілю що були створені (див.рис.14)

	D	ata Flow		
Flows in the model				
Name ✔ ∰ AlphaStation 200 4/166	Type Traffic	Profile Small office	Sou Alph	Edit
✓ ab Aptiva C Series => Alpha	Traffic	Small office	Aptiv	Delete
				Set Profile
				Statistics
				01010100
<			>	
Set Visible Set Invisible	Invert	Check All Unch	eck All	
			Close	Help

Рисунок 14 – Вікно створених профілів

Висновок: треба навчитися створювати проект в NetCracker Professional, насичувати модель мережі пристроями, поєднувати пристрої після установки комунікаційних засобів, анотувати проект для підвищення інформативності.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 4. Створення багаторівневого проекту

Тема: «Створення багаторівневого проекту» **Мета:** навчитися:

- як структурується багаторівневий проект,
- як переходити від одного рівня до іншого,
- як створювати схеми багаторівневих мереж і
- як створюється клієнт-серверна архітектура

Виконання роботи:

1. Відкриваємо проект Tutor.NET.

Рисунок 1 – Проект Tutor.NET

2. Перейменуємо вікно Тор:

Спочатку зробимо поточним вікно Тор.

Тепер викличемо діалог Site Setup наступним чином:

- У меню Sites menu, виберіть команду Site Setup.
- З'явиться вікно діалогу Site Setup.
- Виберіть закладку Names. Перейдіть до імені (Тор) і введіть "The MacNally Corporation".

Site Setup
Names   Background   Layout   Margins   Grid   Multipage   Display
Print Header &s Footer &p
ОК Отмена Справка

Рисунок 2 – Перейменування будівлі

Перейменуємо Building в "The MacNally Building" нові імена тут же з'являються в ієрархічній структурі проекту.

Рисунок 3 – Найменування будівлі змінилося

- 3. Використовуємо інструменти малювання для анотування проекту:
- Зробимо поточним MacNally Building.
- На панелі режимів натисніть кнопку Draw.

Рисунок 4 – Панель Draw

- У панелі інструментів, що з'явилася клацніть кнопку малювання ліній. Використовуйте лінії для малювання стрілки, що вказує в правий кут вікна сайту. Поверніться до звичайного режиму, клацнувши на стрілці в панелі режимів.

- Змініть колір лінії за допомогою меню Object => Styles

Рисунок 5 – Будування ліній, та зміна їх кольору (в зелений)

Для того, щоб позначити іконку конектора зробимо наступне:

- Увімкніть режим малювання;
- На панелі малювання виберіть Text;
- Обведіть область, в якій буде розташовуватися текст.

Напишіть "Зв'язок з MacNally Corporation" і натисніть Enter.

Рисунок 6 – Додавання тексту

Повернімся до звичайного режиму.

- 4. Підсвітити трафік, використовуючи Trace mode:
- Запустимо анімацію.

- На панелі режимів натисніть кнопку трасування, клацніть на робочій станції (P5-166 XL (3)) справа на сайті MacNally Building, потім клацніть на станції зліва (P5-133 (3)).

Зв'язок між ними забарвиться в червоний колір.

Рисунок 7 – Анімація роботи між (Р5-166 XL (3)) та (Р5-133 (3))

5. Зберігаємо проект і створюємо новий:

- Формуємо новий проект. У браузері пристроїв вибираємо Buildings, campuses and LAN workgroups.

- Перенесіть один з об'єктів Building на робочу область. Розкриваємо будівлю, для чого клацніть на ньому правою кнопкою миші і в контекстному меню виберіть команду Expand.

- В результаті створився підрівень основного сайту.

Рисунок 8 – Винесемо будівлю та відкриваємо її лист

6. Наповнимо будинок використовуючи архітектуру "клієнт-сервер".

Використовується в основному, сконфігуровані пристрою.

- У браузері розкриваємо LAN workstation, розкриваємо список і клацніть на папці generic devices.

- Вибираємо перетягніть Ethernet workstation в вікно Building.

- У меню Edit вибираємо Duplicate.

Рисунок 9 – Формуємо два Ethernet workstation

- У Device browser Розкриємо Switches, розкриваємо Workgroup, розкриваємо Ethernet, і клацніть на папку generic devices.

- Переносимо комутатор в вікно сайту Building.

Ø Building		
	Ethernet Workstation	Ethernet Workstation (2)
	Etheme	et Switch

Рисунок 10 – Додаємо Ethernet Switche

- Клацаємо на кнопці 🗹
- Клацаємо на робочої станції і протягаємо зв'язок до комутатора.

- Пов'язуємо також комутатор з другої робочої станцією

Рисунок 11 – Будуємо зв'язок між станціями та комутатором

- Робимо поточним вікно сайту Тор.

- Вибираємо Buildings, campuses і LAN workgroups в браузері пристроїв.

Рисунок 12 – Виносимо на вкладу Тор, робочу групу

- Вибираємо і переносимо робочу групу у вікно сайту Тор
- З'єднуємо робочу групу і Building.

Рисунок 13 – Робимо зв'язок між робочою групою та будинком

- Двічі клацаємо на Building.
- Вікно сайту Building стане поточним.

- Вибираємо кнопку встановлення зв'зку. У вікні сайту Building клацаємо на іконці конектора, потім клацаємо на комутаторі для завершення зв'язку.

Рисунок 14 – Поєднуємо зв'язок між Ethernet Switche з конектором

З'явиться діалог Асистента зі зв'язків.

Рисунок 15 – Результат – повноцінний вз'язок

7. Зробимо з однією з робочих станцій сервер

- У браузері пристроїв вибираємо розділ "Network and enterprise software" і розкриваємо його Натиснувши на "Server software". З'являться доступні типи серверів.

- Переносимо E-mail server на одну з робочих станцій.

Рисунок 16 – Формування E-mail server

8. Встановимо клієнт-серверний трафік:

- Вибираємо режим установки трафіку On the Modes toolbar, press the Set Traffic button.

- У вікні сайту клацаємо на робочої станції без серверного програмного забезпечення, потім на робочої станції з серверним програмним забезпеченням.

- Вибираємо E-mail в якості типу трафіку.

Рисунок 17 – Поєднання серверу та клієнту типу E-mail

9. Призначимо інший трафік

- У вікні сайту Тор клацаємо робочу групу Workgroup, потім у вікні сайту Building клацаємо робочу станцію без серверного програмного забезпечення.

- Вибираємо Small office як тип трафіку.

Name	Color	^	Add
B CAM/CAD			
📑 Database			
E-mail (POP)			Edit
FTP client			Ponom
Small office			Tienam
HTTP client			
LAN peer-to-peer traffic			
C InterLAN traffic			
I = 0 Small InterLAIN traffic			

Рисунок 18 – Формування іншого трафіку типу Small office

- Запустимо анімацію

Рисунок 19 – Робота анимації

Висновок: в результаті проведеної роботи треба уяснити як структурується багаторівневий проект, як переходити від одного рівня до іншого, як створювати схеми багаторівневих мереж і як створюється клієнтсерверна архітектура.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 5. Використання статистики

Тема: «Використання статистики»

Мета: навчиться відображати статистику і результати імітації роботи мережі.

Виконання роботи:

1. Відкриваємо проект Router.NET

Рисунок 1 – Проект Tutor.NET

2. Запуск анімації та розглянення інформації

Рисунок 2 – Запуск анімації

- Подивимося в нижню частину екрану - в рядок стану. У ній відображається інформація, що відноситься до діяльності програми в даний момент. У правій частині розташована рядок, в якій написано "System Time" (Системний час). Це кількість секунд, протягом яких імітується робота мережі. У більшості випадків час моделювання тече повільніше реального.

Рисунок 3 – Показник часу

3. Встановимо новий індикатор використання між маршрутизаторами Cisco 7000 (4) і Cisco 7000 (1).

- Клацаємо правою кнопкою миші на зв'язку між Cisco 7000 (4) CSU / DSU і Cisco 7000 (5) CSU / DSU. У контекстному меню вибераем Statistics. У діалозі Statistical Items відзначаємо вимикач Utilization Навпроти напису Current numbers of calls. Клацаємо також на перемикачі синтезу мови.

Statistical Items					
Possible Statistical Values		10%	×		
Average workload				С	
Current workload	Γ		Γ	С	
Current utilization	$\overline{\mathbf{v}}$	$\overline{\mathbf{v}}$		(°	
Average utilization				С	
Current number of calls	Г		Г	С	
ОК				Cancel	Help

Рисунок 4 – Встановимо новий індикатор

3. Налаштуємо індикатор використання.

Рисунок 5 – Індикатори до змін

- Перетягнемо індикатор під зв'язок.
- Збільшимо розмір індикатора.
- Клацніть на ньому правою кнопкою миші і виберіть properties з контекстного меню.
- У діалозі Properties встановимо розмір шрифту 28, і колір червоний.

Рисунок 6 – Налаштування. Індекатор після змін

4. Отримаємо звуковий (синтезоване мовлення) звіт про використання зв'язку

- Натиснемо кнопку 🏼 в панелі інструментів.
- Клацнемо на зв'язкок, для якої тільки що встановили індикатор.

5. Натискаємо кнопку Break / Restore на панелі інструментів для розриву

Покажчиком, що знаходяться в режимі «розриву зв'язку» клацаємо на зв'язок між Cisco 7000 (3) CSU / DSU and Cisco 7000 (6) CSU / DSU. В результаті зв'язок зруйнується між цими пристроями. Червона спалах вказує розрив і трафік перенаправляється відповідно до поточного протоколом маршрутизації.

Також буде видно, що індикатор використання розірваної зв'язку впаде до 0.00%, в той час як інші індикатори істотно змінилися відповідно до перенаправленням пакетів.

Рисунок 7 – Розрив частини мережі

- Щелкнаем правою кнопкою на зв'язку між маршрутизаторами Cisco 7000 (4) CSU / DSU і Cisco 7000 (5) CSU / DSU, виберіть Statistics ...., І відзначаємо вимикач Utilization Graph в діалозі Statistical Items.

Statistical Items					×
Possible Statistical Values		10%	×		
Average workload			Г	0	
Current workload			Γ	с	
Current utilization	~	$\overline{\mathbf{v}}$	~	œ	
Average utilization				С	
Current number of calls				с	
ОК				Cancel	Help

- Закриваємо діалог. З'явиться нове вікно з графіком.

Current	t utilization of DL2400 (5) - DL2400 (6)
100	
90-	
80-	
70	
60-	
<i>≈</i> 50-	
40	
30-	
20-	
10-	
0- 00	:3500:3600:3700:3800:3900:4000:4100:4200:4300:4400:45 Min:Sec

Рисунок 9 – Вікно графу після розриву

- Відновлюємо зв'язок між Cisco 7000 (3) CSU / DSU і Cisco 7000 (6) CSU / DSU. В результаті видно зміна утилізації на графіку.

Current utilization of DL2400 (5) - DL2400 (6)	×
100	
90-	
80-	
70-	
60-	
° 50-	
40-	
30-	
20-	
10-	
0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,	в
Min:Sec	

Рисунок 10 – Вікно графу без розриву

7. Створення звіту

- У головному меню вибираємо ToolsèReportsè Network Devices Statistics. Відкриється діалог Network Devices Statistics Report Wizard.

Network Devices Statistics Report Wizard	×
Select a site or sites wich the re generated for.	sport will be
Group report by site	
< Назад Далее > Отмена	Справка

Рисунок 11 – Формування звіту

- Вибираємо і клацніть кнопку Next.
- Клацаємо кнопку Finish.

• Посмотріваем звіт Network Devices Statistics. Цей звіт показує поточну статистику завантаження.

Висновок: слід навчився відображати статистику і результати імітації роботи мережі.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6. Налаштування бази даних і пошук у ній

Тема: «Налаштування бази даних і пошук у ній»

Ціль: освоїти функції Device Factory (фабрика пристроїв) і Compatible Search (пошук сумісності).

Виконання роботи:

1. Відкриємо проект Router.net

Рисунок 1 – Відкрити проект Router.net

У браузері двічі клацати на сайті Math Lab, щоб зробити вікно Math Lab поточним

Рисунок 2 – Відкрити розділ Mat Lab

2. Запуск Device Factory Wizard

3 меню Object виберіть Add to Database: Via Factory. Device Factory Wizard запитає, чи хочете ви:

- створити новий пристрій за шаблоном (scratch)
- створити на основі Steve

Вибираємо "Create from Steve" і натисніть кнопку Next.

Рисунок 3 – Create from Steve

Тип пристрою підсвічений і залишається тільки підтвердити, що це той пристрій, що потрібно. Натискаємо кнопку Next.

Device Factory - Type		>
	Select the type of device you would like to create.	
	⊞ 🔁 Hubs	^
	Houlers and bildges	
	Hedia adapters, converters and transceivers	
	LAN workstations	
	⊕ · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
		~
		_
	< Назад Далее > Отмена Справк	a

Рисунок 4 – Тип пристрою підсвічений

З'явиться вікно Device Factory Computer. Відзначимо вимикач VESA в розділі Buses. Також відзначимо PCI і ISA якщо вони ще не відзначені. Натискаємо кнопку Next.

Device Factory - Computer		×
	Specify the number of slots and types computer has. Number of slots 4 Buses	of buses this
	VISA VME TurboChannel VESA CS-BUS CSCSI-2 Microchannel PCMCIA	~
	<Назад Далее > Отме	на Справка

Рисунок 5 – Відзначимо вимикач VESA в розділі Buses.

З'явиться вікно Device Factory Name. Введіть "Development Group Workstation" і натискаємо Next. Відкриється вікно Device Factory Port Groups.

Device Factory - Name	×
	Specify the name of the device.
	Name Development Group Workstation
	< >
	< Назад Далее > Отмена Справка

Рисунок 6 – Вікно Device Factory Port Groups

Додаємо групу портів, клацнувши на кнопці Add. З'явиться вікно Port Factory Number.

Змінюємо кількість портів на 2 і натисніть Next.

	2 C C C C C C C C C C C C C C C C C C C
Port Wizard - Number X	Edit the list of port groups below. The port group is a number
Specify the number of ports in the group. Number of ports 2	of ports with the same type and supported media.
	Add Delete
< Назад Далее > Отмена Справка	
	<Назад Далее > Отмена Справка

Рисунок 7 – Змінюємо кількість портів і створення нової групи

З'явиться вікно Port Factory Link Type. Вибираємо Ethernet 10BASE2, Ethernet 10BASE-T і клацаємо Next. Відкриється вікно Port Factory wizard Media.

Port Wizard - Link Type		>
1000	Specify the link types that can be to the ports.	e connected
	Link types	
and annual annual a	Ethemet 10BASE5	^
	Ethemet 10BASE2	
a shi ha shi ta shi	Ethemet 10BASE-T	
1 (1993) (1993) (1993)	Ethernet 10BASE-F	
00000	Fast Ethemet 100BASE-T4	
Contraction Contraction	Fast Ethernet 100BASE-TX	
The states	Fast Ethernet 100BASE-FX	
10-2-C	Gigabit Ethemet 1000BaseC	ç 🗸
- 11 Nr 21		
-		
<	Назад Далее > О	тмена Справка

Рисунок 8 – Вибираємо Ethernet 10BASE2, Ethernet 10BASE-T

Вибираємо Thick Coaxial Cable (товстий коаксіальний кабель), Thin Coaxial Cable (тонкий коаксіальний кабель), і Twisted Pair (кручена пари) як фізичне середовище передачі інформації і натискаємо Next.

Рисунок 9 – Вибір усіх кабелів

У підсумку тільки що додали була додана група портів. Натискаємо Finish для повернення в Device Factory.

Клацаємо кнопку Next в сторінці Device Factory Port Groups, потім - Finish для збереження пристрою в базі даних користувача.

Port Wizard - Finish		×
	You have just specified a group of ports. Press Finish to save your changes. Press Back if you wish to modify any settings.	
< Ha:	зад Готово Отмена Спра	вка

Рисунок 10 – Вікно заверщення будування

3. Створюємо новий проект:

Рисунок 11 – Додавання в новий проект вже створеної групи

- У меню View виберіть команду Database Browser.

- Для відображення всіх пристроїв користувальницької бази даних виберемо User.

- У нижній панелі виберемо робочу станцію, яку було створено і перенесемо її в робочу область.

- Для пошуку пристроїв, сумісних з даними, в панелі інструментів Database натискаємо кнопку Compatible (сумісний) або з меню Object виберіть команду Find Compatible.

- Браузер автоматично переключиться в режим Compatible Device Browser і відобразиться ієрархія сумісних пристроїв.

- Браузер відображає тільки пристрої, які сумісні з даним.

Рисунок 12 – Автоматизований пошук обладнання

- 4. Пошук сумісної АТМ карти:
- Вибираємо Туреѕ в ієрархії бази даних.
- Розвернути список LAN adapters, потім список ATM.
- Відкриваємо папку Interphase.

Рисунок 13 – Вибираємо Туреѕ в ієрархіі бази даних

Вибираємо адаптер 5525 PCI ATM і перенесіть його в нову робочу станцію.

Рисунок 14 – Адаптер 5525 РСІ АТМ

- Для розмноження робочої станції з адаптером з меню Edit виберіть команду Replicate.

- Для створення десяти копій, введемо 10 в поле Number of copies.
- Для розміщення нових копій виберемо вимикач Organize.

Number of copies	10 📫
🔽 Organize	Replicate

Рисунок 15 – Задання копій

- З'явиться діалог Organize. Вибираємо кругової шаблон. Діалог автоматично закриється, коли виберемо шаблон.

Рисунок 16 – Вибір шаблону

Десять копій робочої станції з мережевими картами розташуються по колу.

Рисунок 17 – круговий шаблон копій

Для пошуку пристроїв в базі даних за іншими критеріями можна скористатися відповідними засобами. Для запуску пошуку натисніть кнопку

- Клацніть на кнопці Condition і виберіть Model.
- У наступному списку виберіть Includes (включає).
- У третьому списку напишіть 7000.
- Натисніть кнопку Find Now.

Find		
Look in Database 💌		
Condition		
Model inc	udes 💌 7000	
	Help	Cancel Find Now

Рисунок 18 – Орієнтація в пошуку по іншим критеріям

Висновок: треба освоїти функції Device Factory (фабрика пристроїв) і Compatible Search (пошук сумісності).

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 7. Використання Автопошуку

Тема: «Використання Автопошуку» **Ціль:** освоїти засіб сканування мереж.

Виконання роботи:

1. Створивши новий проект

Для запуску автопошуку в меню File вибираємо Discovery. Вибираємо NetCracker SNMP Discovery Engine і нажмать Next:

Network Discovery - Step 1	
	Select the discovery engine
	< Назад Далее > Отмена Справн

Рисунок 1 – Вибір SNMP Discovery Engine

2. Настройка SNMP Discovery

Заповнюємо рядок початкового і ліжкового адреси, та встановлення інших параметрів:

y - securiys You can now set discovery starting point ar	nd specify options of the discovery process.
Seed router search range Start address 192.168.0.0 C End address 192.168.1 10 C Subnet mask Discovery options Enable range limitation Enable range exclusion Ignore non-SNMP devices V Use router ARP caches Ping subnets	SNMP settings Community public Retries Timeouts (ms) Ping 2 1 800 SNMP 2 1 100 Pings per pass 25 1 SNMP remote port 161 V Use specific SNMP settings for IP address ranges Non-SNMP devices interpretation Options
< Назад Да	алее > Отмена Справка

Рисунок 2 – Настройка SNMP Discovery

Додавання адресів: Задаємо декілька комп'ютерів в діапазоні локальної мережі:

	You can set an SNMF	settings for specific range	es of IP addresses or IP subnets.
	Start/Network	End/Mask	IP address range
	B 192 168 0 2	192 168 0 2	Start address 192.168. 1 . 9
alata	192 168 0 3	192.168.0.3	• End address 192.168. 1 . 9
	192,168.0,100	192,168.0.100	C Schendursch
	192,168,0,200	192,168.0.200	
	192.168.1.1	192.168.1.1	Range settings
	192.168.1.3	192.168.1.3	Community public
	192.168.1.9	192.168.1.9	Retries Timeouts (ms)
			Ping 2 ÷ 800
	Replace 1	Add Maya Up	SNMP 2 1100
-	nepiace /	Move op	
	Remove	Move Down	SNMP remote port [161
- Annual Contraction			

- Contractor	Discovery progre	\$\$				
	Pinging 192.168	0.252				1
	Pinging 192.168	.0.254				
Sale of the second s	Pinging 192.168	.1.1				
A second second	Pinging 192.168 Pinging 192.168	l.1.2 l.1.3				
	Pinging 192.168	3.1.4				
	Pinging 192.168 Pinging 192.169	1.1.5 1 6				
	Pinging 192.168	.1.7				
	Pinging 192.168	.1.8				
	Pinging 192.168 Pinging 192.168	.1.9 .1.10				- 1
	Discovery proce	ess finished.				
	1					
	Last Ping:	192.168.1.10			Status:	Failed.
	Last SNMP Get:	192.168.0.107			Status:	Failed.
		Restart	Continue	Stop		Help

Рисунок 4 – Консоль процесу відкриття

Натискаємо Next після закінчення кроку 2 визначення пристроїв.

Рисунок 5 – Визначення пристроїв

Бачемо кількість зв'язків та обладнень.

Network Discovery - Step 3	>
	Discovery Overview Parameter Value Total devices 8 Total links 4
	Model preferences Model preferences Model preferences
	< Назад Далее > Отмена Справка

Рисунок 6 – Результат формування

На кроці 3 натисніть клавішу.

View/Edit the results

Відкриється вікно, де можно побачити усю інформаці використану при створенні, а також кількість сегментів та серверів, та використання обладнання

Server	Main III Vender
(192.168.0.1) (192.168.0.101) (192.168.0.102) (192.168.0.107) ⊡ Segment (192.168.0.1)	Generic Computer 2
(192.168.0.101) (192.168.0.102) (192.168.0.107)	Add blank Delete Set Fit
	Model Vendor
1	
Convertes - Contra	

Рисунок 7 – Можливість редактування мережі

Процес формування завершень.

Рисунок 8 – Кінець формування

Висновок: під час виконання лабораторної роботи треба освоїв засіб сканування мереж.

ЛІТЕРАТУРА

1. Программа сетевой академии Cisco CCNA 1 и 2. Вспомогательное руководство, 3-е изд., с испр.: Пер. с англ. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2005. – 1168 с.: ил. – Парал. тит. англ.

2. Ирвин Дж, Харль Д. Передача данных в сетях: инженерный подход: Пер. с англ. – СПб.: БХВ-Петербург, 2003. – 448 с.: ил.

3. Буравчик, Джон. Локальная сеть без проблем: подроб. иллюстрир. руков.:[учебное пособие] / Джон Буравчик. – М.: Лучшие книги, 2005. – 224 с.:ил.

4. Олифер В.Г., Олифер Н.А. Компьтерные сети. Принципы, технологии, протоколы: Учебник для вузов. 3-е изд. – СПб.: Питер, 2006. – 958 с.: ил.

5. Аналіз, синтез і оптимізація інформаційних мереж: Методичний посібник до самостійної роботи студентів денної і заочної форми навчання спеціальності 7.092501.- Краматорськ: ДДМА, 2005-84с.

6. Зайченко Ю.П. Комп'ютерні мережі. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2003. – 288 с.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ до лабораторних робіт з дисципліни «Комп'ютерні мережі» для студентів галузі знань 12 «Інформаційні технології» спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія»

Укладач: Суботін Олег Володимирович

Редактор: без редагування

Підп. до друку . Формат 60 х 84/16. Папір офсетний. Ум. друк. арк.. Обл.-вид. арк.. Тираж прим. Зам. №

Донбаська державна машинобудівна академія 84313, м. Краматорськ, вул. Академічна, 72. Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру серія ДК №1633 від 24.12.